

Interjú

STRATÉGIAI SZEREPKÖR, KIEGYENSÚLYOZOTT FINANSZÍROZÁSI HÁTTÉR

Az agrárszektor milyen szerepet tölt be a magyar gazdaságban? Mit mutatnak a 2020. és 2021. évi folyamatok? Melyek az agrárhitelezés és finanszírozás főbb jellemzői? Milyen hosszabb távú feladatok megoldására lesz szükség az agrárium versenyképes és hatékony fejlődésének megalapozására? Mi lehet a kedvezményes kezességvállalás szerepe? E kérdésekről beszélgettünk Font Sándorral, az Országgyűlés Mezőgazdasági Bizottságának elnökével.

Hogyan értékeli az agrárium szerepét a nemzetgazdaságban?

Az agrárszektor stratégiai pozíciót tölt be a nemzetgazdaságban. Az elmúlt több mint tíz év agrárpolitikája arra törekedett, hogy az élelmiszer-gazdaság minél nagyobb részt vállaljon a gazdasági növekedésből, megbízható GDP előállító képességű, a piaci kereslet kiszolgálásában és a foglalkoztatásban biztos szerepet betöltő gazdasági terület legyen. Összességében, a magyar mezőgazdaság számottevő fejlődésen ment keresztül az elmúlt években. A termelés volumene és az agrárium kibocsátása jelentősen bővült, annak ellenére, hogy néhány nehéz éven is túl vagyunk. A szektor megbízható szerepet tölt be a gazdasági növekedésben, a nemzetgazdaság külkereskedelmi többletének biztosításában. Egyfelől a hazai és az uniós támogatásoknak, a hitelezési rendszer aktív szerepének, másfelől a gazdálkodók jobb teljesítményének köszönhetően az élelmiszertermelés pénzügyi, finanszírozási helyzete is sokkal stabilabb lett. A foglalkoztatási, munkahelyteremtő szerepe is erősödött, a fiatal gazdálkodók is egyre nagyobb fantáziát látnak a gazdálkodásban.

Kérem, foglalja össze a szektor 2020. évi főbb eredményeit!

A 2020. évben az időjárás komoly károkat okozott a mezőgazdaságban, számos termelő komoly veszteségekkel volt kénytelen szembenézni. A gazdálkodók sok ezer hektáron szenvedtek el aszálykárt és tavaszi fagykárt. A belvizek is több tízezer hektárt érintettek. A téli időjárás kedvezőtlen volt, amelyet kb. kéthónapos tavaszi csapadékmentes időszak követett, így jelentős mértékben romlottak a szántóföldi kultúrák termés kilátásai. A gyümölcsösök

KITERJEDT FINANSZÍROZÁSI INTÉZMÉNYRENDSZER, BANKI ÉS KEZESSÉGVÁLLALÁSI KONSTRUKCIÓK ÁLLNAK AZ AGRÁRSZEKTOR SZEREPLŐI RENDELKEZÉSÉRE.

FONT SÁNDOR

nagy hányada elfagyott. A koronavírus-járvány is káros hatásokkal járt, bár - a szektor sajátos piacai és működési rendje miatt - sokkal kisebbel, mint a nemzetgazdaság más területein. Azok a gazdálkodók, feldolgozók, amelyek éttermeknek, szállodáknak értékesítettek, számottevő részét elvesztették a piacuknak. A sertés- és a baromfiágazatot ugyanakkor az afrikai sertéspestis és a madárinfluenza is sújtotta.

Ezzel együtt a teljes mezőgazdasági termelés volumene csak alig több mint két százalékkal lett kisebb. A hazai mezőgazdaság és élelmiszeripar válságállónak bizonyult, a belföldi piac kiszolgáltatásában nőtt a szerepe és az exporttöbbletét is megőrizte. Az élelmiszerbiztonság is megfelelőnek bizonyult, hiszen például a baromfi és sertés állategészségügyi problémákat is sikerült megoldani.

Mi jellemzi a mezőgazdaság ez évi folyamatait?

Az elmúlt bő évtized technológiai megújulást segítő fejlesztései jóvoltából a magyar mezőgazdaságnak olyan termelőkapacitása alakult ki, amely fokozatosan növekvő termék-előállításra is lehetővé teszi. A tavalyi problémákon túllépve az élet vissza tudott állni a szokásos kerékvágásba. Remélhetőleg egy jó átlagos évünk lesz: a 2020. évi mérséklődés után, mind a növénytermesztés, mind az állattartás termelése növekedni tud. Ám, az évről évre felmerülő gondokkal idén is szembe kell nézni. Így a vízpótlási rendszerek elégtelenségével - egyszerre mutatkozik vízhiány és vízbőség -, az árvíz és belvíz problematikájával, a fagykár egyre súlyosabb következményeivel. Az országos védelmi rendszer közelmúltbeli kiépítésével és működtetésével viszont a jégkár egyre kisebb veszteségeket okoz.

Az agrárszektor különféle szegmensei milyen képet mutatnak?

A szántóföldi kultúrák esetében összességében jók a kilátások. Nem volt ugyan hótakaró, de nagy hideg sem, viszont a kártevők ellen intenzívebben kell védekezni. Az őszi gabona és repce termése elfogadhatónak ígérkezik. A tavaszi vetésű napraforgó és kukorica számára jól jött az eső. A gyümölcsösökben azonban ismét súlyos károk keletkeztek. A virágzáskori tavaszi fagy miatt a sárgabarack- és az őszibaracktermés kicsi lesz, a hideghullám és a nedves időjárás miatt a meggy- és cseresznyetermés sem lett jó. Az alma és a körte esetében kisebbek a fagy miatti veszteségek. A fedett, fóliás, üvegházás zöldségtermelés alapvető védeltségben folytatható, de többet kellett fűteni, így magasabb árak tapasztalhatók. A szőlőtermelés nem szenvedett nagyobb fagykárt, de a hideg esős időszak miatt két hetes csúszás alakult ki a növények fejlődésében, ám ez a lemaradás a szüretig behozhatóan látszik. A baromfi- és sertéstartásban sikerült megoldani az állategészségügyi gondokat, a szarvasmarhatartás viszonylag kiegyensúlyozott helyzetben van.

Hogyan alakul az agrárvállalkozások finanszírozási, hitelhez jutási helyzete?

Közismertek az agrárszektor finanszírozásának sajátosságai: például magas a tőke- és forgóeszközigény, amelyet a gazdálkodók nagy részben hitelből finanszíroznak; a beruházások általában külső forrást igényelnek; a termelési ciklus hosszú, a gazdálkodás eredményessége függ a biológiai-természeti folyamatoktól, hatásoktól. Számos gazdálkodó korlátozott hitelfedezettel rendelkezik. Épp ezért nagy hangsúly helyeződik az agrárfinanszírozás segítésére, támogatására, így a hitelekhez kapcsolódó kamat- és kezességi díjtámogatási elemekre is. A kormányzati és az üzleti szféra e téren kifejtett erőfeszítései eredményesek voltak, amely a koronavírus-járvány átvészelését, illetve a gazdaság

újraindítását is megkönnyíti. Napjainkra kiterjedt finanszírozási intézményrendszer, támogatási és hitelkonstrukciók, banki hitelezési és kedvezményes kezességvállalási termékek állnak az agrárszektor szereplői rendelkezésére. Ráadásul az üzleti és a kockázati szempontokat mérlegelve az agrárszektor vállalkozásai a finanszírozással foglalkozó intézmények számára megbízható és vonzó partnerek.

A kezességvállalás milyen szerepet tölt be, illetve fog betölteni az agrárfinanszírozásban?

Az élelmiszer-gazdaság hitelezésében, finanszírozási feladatainak megoldásában évről évre kiemelkedő és növekvő szerepet tölt be az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kezességvállalása. Az alapítvány közvetítő szerepet lát el a bankok és a vállalkozások, gazdálkodók között. Az általa biztosított kezességvállalás segíti hitelhez jutásukat, amennyiben nem, vagy csak részben rendelkeznek elegendő bankhitel folyósításához szükséges biztosítékokkal. A bankok számára pedig biztonságot ad, hogy az AVHGA révén biztosítva látják, hogy kihelyezett hiteleik visszafizetésre kerülnek. Az alapítvány az összes, agrárfinanszírozásban részt vevő hazai hitelintézzettel kapcsolatban áll, és kezességet nyújt különféle hiteltermékekhez. Az AVHGA ugyanakkor valamennyi kedvezményes agrárhitel konstrukció megvalósításához is csatlakozott kezességvállalásával.

Az is kiemelendő, hogy a bizonytalanabb és kedvezőtlenebb időszakokban is segíteni tudja a banki finanszírozást, illetve a vis maior támogatási eszközöknél is közreműködik a bajba került gazdálkodók megsegítésében. A gazdaság mostani újraindításában is kulcsszerepe lehet a kezességvállalásnak, akárcsak a vidékfejlesztési program pályázati projektjei banki hitelezésének és sokrétű finanszírozásának megoldásában.

Az agrárium milyen fejlődési lehetőségek előtt áll, azok kihasználását milyen lépésekkel lehet előmozdítani?

Az agráriumban bekövetkezett elmúlt tíz évbéli jelentős növekedés dacára a magyar mezőgazdaság és élelmiszeripar termelékenységében még hatalmas tartalékok rejlenek. A szektor komoly piaci lehetőségekkel és fejlődési potenciállal rendelkezik. A mostani helyzetben az agrárpolitika fő célja az agrárszektor életképességének, versenyképességének erősítése, a magasabb hozzáadott értékű hazai élelmiszer-előállítás bővítésének különféle eszközökkel történő segítése. A közelmúltban létrejötték a sikeres fejlődés alapjai.

A 2021-2027-es uniós támogatási időszakban pedig a közvetlen támogatások és vidékfejlesztési források - ez utóbbinál a nemzeti támogatási hányad 80 százalékos lesz - révén páratlan fejlődési lehetőség nyílt meg az agrárium előtt. A vidékfejlesztés esetében már a 2021-2022-es átmeneti támogatási időszakban több forrás áll a szektor rendelkezésére, mint a 2014-2020-as periódus egészében. Az elmúlt és az előttünk álló hónapokban egymás után hirdetik meg a pályázati konstrukciókat. Szükség is lesz - a jelentős hányadban vissza nem térítendő - támogatási források egyszerű felhasználására, hiszen a versenyképesség és a jövedelmentermelő képesség javítását célozva, egyszerre kell előrelépést elérni például a feldolgozóipar fejlesztésében, a precíziós gazdálkodás előmozdításában, a klíma- és környezetvédelmi, illetve fenntarthatósági szempontok érvényesítésében, a gazdálkodók generációváltásának felgyorsításában. A szóban forgó feladatok megoldásában nélkülözhetetlen szerepet fog betölteni a finanszírozási rendszer, így a hitelezést végző intézmények és a kezességvállalást biztosító AVHGA tevékenysége is.

Finanszírozás

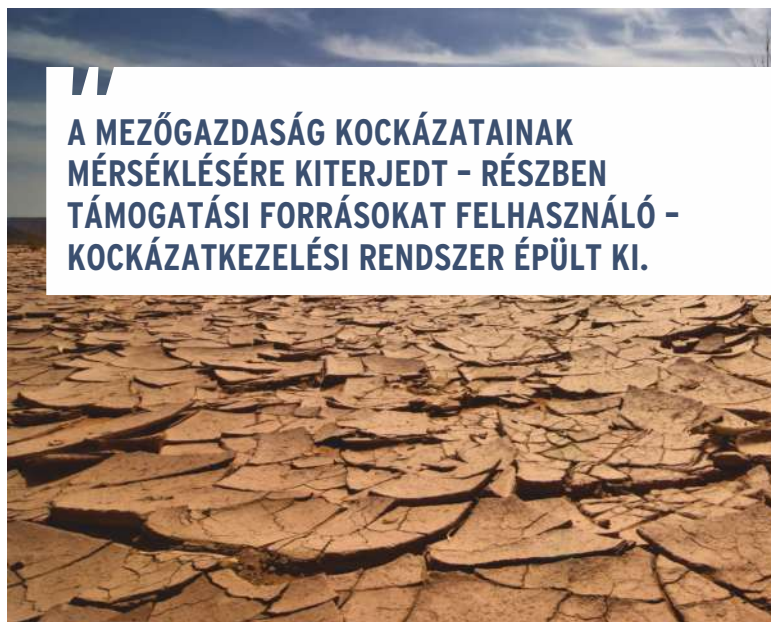
AZ AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY KÖZREMŰKÖDÉSE A MEZŐGAZDASÁGI KOCKÁZATKEZELÉSBEN

A mezőgazdaság nagymértékben kiszolgáltatott a külső (például időjárási, piaci) körülményeknek. Az időjárási (jégkár, fagykár, aszály), a piaci (áringadozás, az agrárról kedvezőtlen alakulása) kockázatok, a fertőzések, járványokból (sertéspestis, madárinfluenza), illetve növénybetegségekből fakadó bizonytalanságok ismertek, a kivédhető kockázatokat már viszonylag hatásosan tudja kezelni az ágazat. A koronavírus járvány miatt azonban újabb, rendszerszintű veszélyekkel szembesültek az agrárium szereplői. Ilyenek a beszerzési és ellátási lánc akadályai, a gyakoribbá váló logisztikai problémák; a járványügyi szigorítások miatti növekvő termelési költségek; a folyamatban levő beruházások elhúzódnása, esetleg elakadása; a hazai ellátásbiztonság érdekében meghozott intézkedések hatása; a fogyasztási szokások változása, a vendéglátás megtorpanása, az exportpiacok nehezebb elérhetősége. A szóban forgó kockázatok átmeneti kisebb, de olykor nagyobb gondokat, sokkakat okozhatnak az élelmiszer-gazdaságban. Ám, a koronavírus-járvány miatti problémák és problémakezelés is megmutatta, hogy az agrárszektor jó eséllyel birkózik meg a felmerülő nehézségekkel.

A mezőgazdaság kockázatainak mérséklésére kiterjedt - részben támogatási forrásokat felhasználó - kockázatkezelési rendszer épült ki. A termelés időjárási kockázatait több egymásra épülő pillér kezeli: az agrárkár-enyhítés, a biztosítási díjtámogatás és az országos jégkár-mérséklés. Az agrárágazat időnként felmerülő piaci nehézségei, az újonnan jelentkező kihívások - ideértve a koronavírus-járvány okozta problémákat is - rávilágítottak a kockázatkezelési eszköztár bővítésének szükségességére. Ezért a közelmúltban bevezetésre került a mezőgazdasági krízisbiztosítási rendszer, így a termelők a

piaci zavarokból, áresésekből vagy állat- és növénybetegségekből fakadó veszteségeiket is biztosítani tudják. Az előbbieket mellett (illetve azokhoz illeszkedve) az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kezességvállalása is, egyfajta pénzügyi kockázatkezelési pillérként, biztos háttérrel ad a változó gazdasági környezetben az agrárszektor finanszírozásához.

A MEZŐGAZDASÁG KOCKÁZATAINAK MÉRSÉKLÉSÉRE KITERJEDT - RÉSZBEN TÁMOGATÁSI FORRÁSOKAT FELHASZNÁLÓ - KOCKÁZATKEZELÉSI RENDSZER ÉPÜLT KI.

Támogatás

ÚJ AGRÁRKÖRNYEZET-GAZDÁLKODÁSI TÁMOGATÁS

A 2015-ben megjelent agrár-környezetgazdálkodási (AKG) támogatás kötelezettségvállalási időszaka 2020-ban meghosszabbításra került, így valamennyi eddig működő AKG felhívás **2021. december 31-ével** lezárul. Az Agrárminisztérium azt tervezi, hogy a jelenlegi Vidékfejlesztési Program keretében folytatódó AKG támogatási konstrukcióban minél több gazdálkodó tudjon részt venni, ezáltal az abba bevont terület mérete növekedjen, s így nagyobb területen váljon lehetségessé a természetkímélő gazdálkodás. Az Agrárminisztérium 2021 őszén új AKG felhívás meghirdetését tervezi, **2022. január 1-jével** kezdődő, hároméves kötelezettségvállalási időszakokkal, megegyező támogatási mértékekkel és a kapcsolódó földhasználati feltételek rugalmas kezelésével. A szóban forgó AKG felhívást 2025-től egy újabb, a vidékfejlesztési Stratégiai Terv szabályrendszere szerinti felhívás követné.

Az őszre tervezett AKG kiírásban az előírások korábbi rendszere és alapvető struktúrája várhatóan megmarad, ugyanakkor - a Stratégiai

Terv várható intézkedéseivel történő összehangolás és az uniós elvárásoknak való megfelelés érdekében - számítani lehet egyes előírások módosítására. Például a forgatás nélküli művelési módok alkalmazása, illetve a talajkondicionálók, növénykondicionálók és mikrobiológiai készítmények használatának ösztönzése az elképzelések szerint a közvetlen támogatások, 2023-tól pedig az újonnan induló Agrár-ökológiai alapprogram (AÖP) előírásai között jelenik majd meg. Így ezek várhatóan kikerülnek az AKG előírási rendszeréből. A pályázati felhívás a tervek szerint lehetővé teszi az AKG-hoz kapcsolódó támogatási kérelem benyújtását akkor is, ha a gazdálkodó annak beadásakor még nem rendelkezik folyamatos, hároméves jogszerező földhasználattal. A konstrukció keretében azon gazdálkodók, akik belépnek a programba, de a hároméves kötelezettségvállalási időszak alatt lejár a földhasználatuk és azt nem tudják meghosszabbítani, a felhívásban foglalt részletszabályok szerint az adott területet szankció nélkül kivonhatják a támogatási programból.

Interjú

CSALÁDI VÁLLALKOZÁSBÓL CÉGCSOPORT

Somberekben mindegy milyen rendszer volt, az itt élők a munkájukkal mindig tudtak az átlagosnál magasabb színvonalú gazdálkodást és életkörülményt teremteni. Érvényes ez a mai gazdálkodókra is. Egyik példa erre Kaitz Ákos immár cégcsoporthá nőtt családi vállalkozása.

A kezdetekről szólva a következőket mondta Kaitz Ákos somberekai vállalkozó:

Egyik nevezetes dátum az életemben 2004. január 1. Akkor lettem egyéni-, majd 2010-től családi vállalkozó. Korábban őstermelőként műveltem a család földjeit. Nem kell nagy gazdaságra gondolni: a szüleim 20 hektárja mellett 2,6 hektárt béreltem. Azt mondhatom, hogy akkor ez még háztáji jellegű gazdaság volt. A föld mellett 10-12 tehenet tartottam, az édesapám két MTZ traktora és a munkagépei jelentették a technikát, amivel természetesen bér-munkát is folytattam. Amikor vállalkozó lettem, elkezdtem céltudatosan fejleszteni: béreltem és vásároltam is újabb földterületeket. Így indult. Ma már egy Kaitz csoport nevezetű cégről beszélünk, amely több vállalkozást fog össze.

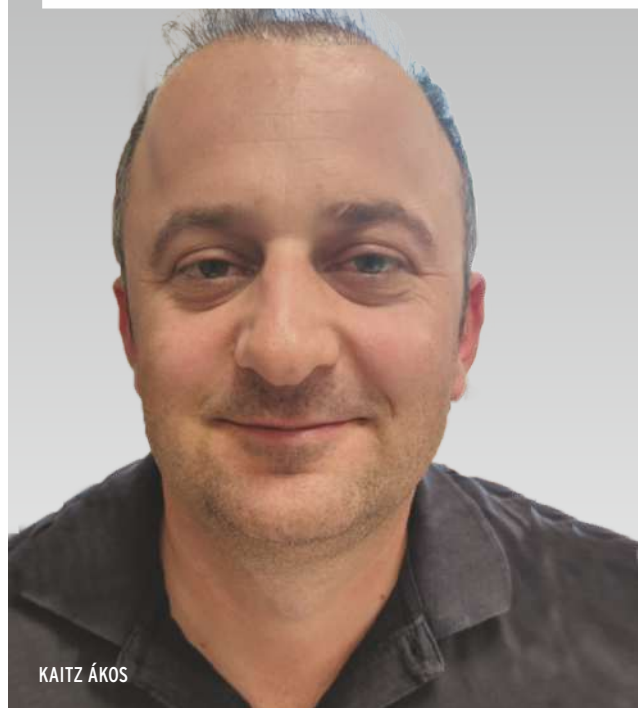
Milyen tevékenységet folytat a családi vállalkozásból kinőtt anyacég?

Az anyacég a Kaitz-Agro Kft., ide tartozik hagyományosan a növénytermesztés. Alapvetően 700 hektáron gazdálkodunk, és még ugyanekkora területen bér-munkát végzünk a település gazdálkodóinak. Másik nagyobb ágazat az állattartás, ami döntő részben csirkenevelést jelent. A baromfitelepen négy istállóban turnusonként 60 ezer brojlert állítunk elő, vagyis évente 360 ezer csirkét adunk le. A szarvasmarha telepünkön és a hozzátartozó legelőn száz húsmarhát tartunk. Ezt inkább hobbinak nevezném, mert nem elsősorban a forintban mérhető bevételről vagy haszonról van szó, hanem afféle nosztalgia: a harminc hektár ligetes kaszálón legelő tehenek látványa önmagában is megnyugtató, illetve hagyomány is: ezen a vidéken mindig tartottak tehenet. Amelyik udvarban nem volt, az szegénynek számított. Most is hozzátartozik a tájhoz a szarvasmarha, az alpesi legelőket sem tudjuk elképzelni tehenek nélkül. A birkatartásunk már valóban hobbi. A szórakozás és a gazdálkodás határán jegyezhetjük a horgász-tavunkat, bár termelő tóként is funkcionál, nem mellékes, hogy a környékbeli lakosságnak, meg a helyieknek legyen egy olyan találkozóhelye, ahol a horgászat mellett társadalmi, családi eseményekre összejöhetnek. Különösen, hogy mi vagyunk a település legnagyobb munkaadója. Mondhatnánk ezt kevésbé hasznos dolognak, de azt kell nézni, hogy az emberek fizikai, mentális egészségében a felszabadult kikapcsolódás jókora megtérülő „haszonnal” jár. A turizmust is szolgálja, hogy a horgászta mellett egy hatszobás panziót üzemeltetünk. A környező gazdaságok részére szolgáltatásokat is végzünk. Van egy felvásárló cégünk, ami a gabonaértékesítéssel foglalkozik. Működik egy takarítással foglalkozó vállalkozásunk, ami egyéb kiegészítő tevékenységet folytat. Egy nyertes pályázat révén pálinka- és sörfőzdében is részünk van, s tagjai vagyunk termelői csoportnak is.

Az alaptervekenységnek számító növénytermesztésről a következőket mondta Kaitz Ákos:

A növénytermesztés egy része a saját termelés, másik része a környező gazdáknak, vállalkozóknak nyújtott szolgáltatás. Ez utóbbi azt jelenti, hogy olyan munkákat látunk el, amire éppen szüksége van a gazdálkodónak, legyen az szántás, betakarítás vagy éppen szárítás. Akad olyan gazdálkodó, akinek a termelési ciklus elejétől a végéig mi végezzük a növénytermesztési munkáit, s a folyamat végén, a betakarítást követően számolunk el. Ez nem integráció, inkább nevezném állandó kapcsolatnak. Aztán van a tisztán gépi bér-munka. Ennek hátterét a nagy teljesítményű, speciális gépeink adják, olyanok, amelyekkel a kisebb vállalkozások nem rendelkeznek. Példaként említhetem azt a speciális önjáró permetező gépet, amely hasmagassága eléri a két métert. Ez azt

**MÁRA MÁR ELJUTOTTUNK ODÁIG,
HOGY MINÉL MAGASABB
FELDOLGOZOTTSÁGÚ TERMÉKEKKEL
JELENJÜNK MEG A PIACON.**

KAITZ ÁKOS

A BAROMFITELEPEN NÉGY ISTÁLLÓBAN TURNUSONKÉNT 60 EZER BROJLERT ÁLLÍTUNK ELŐ, VAGYIS ÉVENTE 360 EZER CSIRKÉT ADUNK LE.

jelent, hogy a két méteres kifejlett növényállományt is tudjuk kezelni vele, különösen alkalmas a betakarítás előtti lombtalanításra a napraforgóban. A saját növénytermesztésünk jórészt a hagyományos kultúrákból áll: őszi búza, kukorica, szója és a tehénállomány számára takarmányként fűszéna s lucerna. A kertészeti növények közül legfontosabb az édeskömény, valamint a csipkebogyó ültetvény. Ezek új színek a palettán, egyben jelzik a fejlesztés irányát is: a nagyobb hozzáadott értéket megtestesítő, értékesebb kultúrák irányába igyekszünk lépni. A hároméves csipkebogyó ültetvény most fordul termőre. Tavaly még nem volt teljes termés, ezért kézzel szedtük, de idén már vásárolunk egy csipkebogyó szüretelő kombájnrt. Ezzel szeretnénk belépni a gyógyászati jellegű termékek alapanyag termelő piacára. Ugyancsak az intenzív fejlesztés irányába mutat, hogy pályázat keretében tavaly kialakítottunk egy 12 hektáros öntözhető területet. Idén - szintén pályázat révén - már 160 hektárra növeljük ezt a területet. Konzervipari zöldborsót és csemegekukoricát szándékozunk termelni. Az ősszel vetett zöldborsó után májusban felszabaduló földre vetnénk a csemegekukoricát, így az öntözés révén egy évben akár két növényféle termését is be tudjuk takarítani. Komoly gondot jelent a szállítás, mert a közelben nincs olyan konzervgyár, amely fogadni tudná a termést. Még nincs szerződésünk, de úgy látszik, hogy kénytelenek leszünk valamelyik távolabbi gyárba szállítani.

Milyen új irányok mutatkoznak a növénytermesztésben? - kérdeztük a vállalkozót.

Mára már eljutottunk odáig, hogy minél magasabb feldolgozottságú termékekkel jelenjünk meg a piacon. Ezt szolgálja a legújabb fejlesztésünk, egy olajpréselő üzem létesítése, ahol a saját terményekből nyernék ki a hidegen sajtolt olajukat. Egy sikeres pályázat alapján meg is kezdhettük a kivitelezést. Nagy szerepe volt ebben az Oberbank AG Magyarországi Fióktelepének, amely komoly lehetőséget lát e projekt finanszírozásában. Most készült el a sajtoló üzem, megkezdődött a próbagyártás. Ez már a harma-

dik olyan terület, ahol az Oberbank kapcsolódik a munkánkhoz. Három éve - amikor indult az olajsajtoló projekt - az 500 millió forint bekerülési költséghez 140 millió forint hitelt nyújtott a pénzintézet, külön biztonságot adott, hogy a hitelek mögött az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége áll. Úgy látjuk, hogy ezen az úton kell tovább menni. A kertészeti növények feldolgozásához egy gyümölcsválogató-vonalat tervezzük építeni, és tovább növeljük a terményszárító és a tároló kapacitást, azon belül bővítjük a hűtőházat.

Az állattenyésztés főbb lehetőségeiről a következőket mondta Kaitz Ákos:

Egy integráció keretében neveljük a csirkéket. Napos korban kapjuk az állatokat. A felneveléshez szükséges takarmányt is az integrátor szállítja. A többit, vagyis az istállót, a gyógyszert, a vizet, az áramot, a munkabért és a neveléshez szükséges egyéb összetevőket mi biztosítjuk. 42 napos korig neveljük a baromfikat, s akkor másfél-kétkilós súlyban adjuk át a brojlereket az integrátornak, és a ciklus végén elszámolunk. Évente hat turnust nevelünk. Kétségtelen, hogy a takarmány világgiazi árának kb. 20%-os emelkedése miatt növekedtek a költségek is, de ez elsősorban az integrátort érinti. Mi ilyen szempontból egy bizonyos fokú védettséget élvezünk. Ami kihatna ránk, az a fogyasztói kereslet csökkenése lenne, aminek egyelőre nem érezzük a hatását. Úgy látjuk, hogy egy esetleges kereslet csökkenés inkább a kisebb telepeket érintené, ezért inkább a termelés növelésében gondolkodunk. Jelenleg is van egy nyertes pályázatunk, szeretnénk a brojlertermelésünket megötszörözní. Most folyik a részletek kidolgozása. Azt tervezzük, hogy idén a szükséges okiratokat, engedélyeket megszerezzük, és 2023-ban megkezdjük a termelését a nagy telep, erre garancia az Oberbank is. A pénzintézet támogatja a fejlesztési elképzeléseinket, ami számunkra külön pozitívum, hiszen egy olyan bank áll mögöttünk, amely láthatóan nem csak a nagy cégekre koncentrál, hanem a kisebb, családi jellegű vállalkozások hitelezését is segíti.

Támogatás

A KERTÉSZETI GÉPBESZERZÉS TÁMOGATÁSA

A versenyképesség fokozásának, illetve a költséghatékony termelés erősítésének követelménye a nagy élőmunka-igényű kertészeti ágazatban kiemelt szerephez juttatja a technológia fejlesztését, a viszonylag kisebb üzemmérettel rendelkező gazdaságok technológiai megújulását.

A Vidékfejlesztési Program „Kertészeti üzemek megújításának támogatása” című (VP2-4.1.3.5-21 kódszámú) pályázati felhívásának célja a kertészeti ágazatok piacképességének, illetve hozzáadott érték termelő képességének fokozása. Ezért vissza nem térítendő támogatásban részesítik a kertészeti termelők építéssel nem járó eszközbeszerzését. A konstrukció keretében korszerű gépek, eszközök – például betakarító, talajművelő, szüretelő-szedő gépek, kisebb traktorok stb. – vásárlására, innovatív és hatékonyabb termelési technológiák alkalmazására nyílik lehetőség, amely javítja a gazdálkodók jövedelembiztonságát, továbbá hozzájárul a hazai kertészeti termelés bővítéséhez és a piaci igények egyenletesebb kielégítéséhez.

A rendelkezésre álló támogatási forrás összesen 50 milliárd forint. Azok a gazdálkodók nyújthatnak be támogatási kérelmet, amelyek minimum 6000 STÉ (Standard Termelési Érték) üzemmérettel rendelkeznek és árbevételüknek legalább fele kertészeti tevékenységből származik. Egyéni és kollektív projektek megvalósítása is lehetséges. A támogatási kérelmek beadására több szakaszban **2021. július 7. és 2021. szeptember 28.** között van lehetőség. Az egyes értékelési határnapokig benyújtásra került projektek együttesen kerülnek elbírálásra. Az előttünk álló időszakban elérhető pályázási szakaszok **2021. augusztus 4. és augusztus 17., 2021. augusztus 18. és augusztus 31., 2021. szeptember 1. és 14., illetve 2021. szeptember 15. és 28.** között kerültek kijelölésre. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege egyéni és kollektív pályázat esetén is maximum 25 millió forint lehet. A támogatás összes elszámolható költséghez viszonyított legmagasabb hányada a közép-magyarországi régióban 40, más régiókban 50 százalék. A fiatal mezőgazdasági termelők által, illetve a konzorciumban végrehajtott projektek 10-10 százalékponttal megemelt támogatásra jogosultak.

Támogatás

MÓDOSULT A BORÁSZATOK TÁMOGATÁS KIFIZETÉSI IDŐSZAKA

Az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból a borászati gépek, technológiai berendezések beszerzéséhez igényelhető támogatásról szóló 53/2020. (X. 27.) AM rendelet előírásainak értelmében támogatás nyújtható borászati gépek és technológiai berendezések beszerzéséhez. Az elérhető támogatás a már végrehajtott borászati beruházás ráfordításainak 50 százaléka, legfeljebb 100 millió forint

lehet. A 2020 novemberében beadott és pozitívan elbírált támogatási kérelmek alapján - a 2020/2021-es borpiaci évben - az érintett borászatoknak 2021. május 17. és 2021. június 15. között kellett benyújtaniuk a támogatás-kifizetési kérelmüket. A koronavírus-járvány kezelésére bevezetett szigorító intézkedések miatt a kérelemben szereplő borászati gépek, technológiai berendezések szállítását és beüzemelését a szállítók több esetben nem tudták a korábban leegyeztetett időben teljesíteni. Ezért az Agrárminisztérium egy újabb, későbbi időszakot is kijelölt a borászok számára kifizetési kérelmeik benyújtására. A fenti rendelet módosításával a kifizetési kérelmek 2020 második felében, **2021. november 30. és december 21-e** között is benyújthatóak lesznek. Erre az időpontra várhatóan már minden kérelmezőnek megérkezik és üzembe is helyezik a megrendelt gépet, berendezését.

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi agrár és vidéki, mikro-, kis- és közepes vállalkozás számára nyújt készfizető kezességet a hitelezés során, melyet az alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézményeknél igényelhetnek.

Mit jelent a készfizető kezesség?

- A fedezetek egyik típusa.
- Az adóستól független stabil biztosíték a bankok számára.
- Csökkenti a pénzügyi intézmények kockázatát, ezáltal növeli a finanszírozási hajlandóságot.
- Támogatást jelent a vállalkozások számára, amennyiben a jogszabályi keretek a kedvezményes díjon történő kezességnyújtást lehetővé teszik.

Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | 1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760 | E-mail: office@avgha.hu | www.avgha.hu

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezkeskedünk

Támogatás

A PRECÍZIÓS FEJLESZTÉSEK ELŐMOZDÍTÁSA

A hazai agráriumban egyre égetőbb jelentkező munkaerőhiány miatt a nagy élők munkai-igényű ágazatok technológiai fejlesztése – automatizálása, robotizálása – sürgető feladat. A legkorszerűbb technológia alkalmazásával észszerűbbé válhat a különböző inputanyagok (például műtrágyák, növényvédőszer) felhasználása, az okszerű művelés által javítható a talajok vízmegtartó képessége és kiküszöbölhető a talajminőség romlása.

A gazdálkodás versenyképességét és hatékonyságát javító feladatok környezettudatos megoldását segíti a Vidékfejlesztési Program „Mezőgazdaság digitális átállásához kapcsolódó precíziós fejlesztések támogatása” című (VP2-4.1.8-21 kódszámú) pályázati felhívása. A konstrukció célja a szántóföldi növénytermesztés, illetve a kertészeti ágazatok versenyképességének, hozzáadott érték termelésének fokozása, az új digitális szántóföldi és kertészeti technológiák és precíziós termesztési módok elterjesztésének támogatása, a precíziós gazdálkodáshoz kapcsolódó szolgáltatások igénybevételének ösztönzése. Lehetőség nyílik például precíziós munkagépek, betakarítógépek, növényvédelmi eszközök, döntéstámogató infokommunikációs eszközök, szoftverek és programok, víz- és tápanyag utánpótlást szabályozó rendszerek beszerzésére. A pályázóknak kötelező a mezőgazdaság digitális átállásához szükséges - például talajmintavételi, agrometeorológiai, műholdas, oktatási stb. - szolgáltatások igénybevétele. A kiírás további célja a fiatal mezőgazdasági termelők által megvalósított beruházások kiemelt támogatása.

A rendelkezésre álló támogatási forrás összesen 100 milliárd forint. Azok a termelők adhatnak be támogatási kérelmet, amelyek legalább 6000 STÉ (Standard Termelési Érték) üzemmérettel rendelkeznek és árbevételük minimum 50 százaléka mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódik. Egyéni és kollektív projektek megvalósítására is lehetőség nyílik. Több szakaszban lehet pályázni, így **2021. július 26. és augusztus 9.; 2021. augusztus 10. és 23.; 2021. augusztus 24. és szeptember 6.; 2021. szeptember 7. és 20.; 2021. szeptember 21. és október 20.; illetve 2021. október 21. és november 19. között.** Az egyes értékelési határnapokig benyújtásra került projektek együttesen kerülnek elbírálásra. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege minimum 5, legfeljebb 250 millió forint lehet. A támogatás összes elszámolható költséghez viszonyított legmagasabb hányada a közép-magyarországi régióban 40, más régiókban 50 százalék. A fiatal mezőgazdasági termelők által, továbbá a konzorciumban beadott pályázatok 10-10 százalékponttal megemelt támogatáshoz juthatnak hozzá.

Támogatás

A KISEBB MÉRETŰ ÉLELMISZERIPARI FEJLESZTÉSEK TÁMOGATÁSA

A biztonságos élelmiszerellátás stratégiai jelentőségű, ezért kiemelt figyelmet érdemel a hazai élelmiszer-feldolgozás fejlesztése. Fontos, hogy az élelmiszeripar nagyobb jövedelmezőséget biztosító, magasabb hozzáadott értékű termékekkel szolgálja ki a belföldi és exportpiacokat, egyúttal hozzájáruljon a foglalkoztatáshoz, és értékesítési lehetőséget biztosítson a magyar mezőgazdasági termelőktől származó különféle alapanyagoknak.

A magyar élelmiszerek piaci pozíciójának erősítése átfogó műszaki fejlesztéseket igényel, a legkorszerűbb technológiai lehetőségek élelmiszeripari alkalmazása alapkövetelmény. A Vidékfejlesztési Program „Élelmiszeripari üzemek fejlesztése” című (VP3-4.2.1-4.2.2.-1-21 kódszámú) pályázati felhívásának célja, hogy lehetőséget adjon a mezőgazdasági termelők, valamint a mezőgazdasági termelőnek nem minősülő mikro- és kisvállalkozások számára olyan élelmiszer-feldolgozási, illetve borászati tevékenységhez kapcsolódó kisebb méretű fejlesztések végrehajtására, amelyek segítik a vállalkozások gazdaságosságának és versenyképességének javítását. A felhívás keretében a TEÁOR 10 és 11 besorolás szerinti tevékenységekhez kapcsolódó, élelmiszeripari feldolgozást szolgáló projektek támogathatók. A rendelkezésre álló támogatási forrás összesen 50 milliárd forint, amelyből 40 milliárd forint jut az élelmiszer-feldolgozó, 10 milliárd forint pedig a borászatok fejlesztésére. A

beruházások két összetevőből épülhetnek fel: a) a mezőgazdasági termékek értéknövelését, a piacra jutást elősegítő technológiai fejlesztések; b) megújuló energia felhasználására irányuló technológiák beépítésének megvalósítása.

A támogatási kérelmek beadására több szakaszban 2021. július 7. és 2021. augusztus 31. között van lehetőség. Az egyes értékelési határnapokig benyújtásra került projektek együttesen kerülnek elbírálásra. Most 2021. augusztus 4. és 17., illetve 2021. augusztus 18. és 31. között lehet még pályázni. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege maximum 100 millió forint lehet. A támogatás összes elszámolható költséghez viszonyított legmagasabb hányada (az egyes támogatási kategóriákra irányadó részletszabályok figyelembevételével) a közép-magyarországi régióban 40, más régiókban 50 százalék.

Finanszírozás

ALAPÍTVÁNYI RÉSZVÉTEL A KERTÉSZETI ÁGAZAT FINANSZÍROZÁSÁBAN

A kertészeti szektor a magyar mezőgazdaság egyik meghatározó területe. Egyrészt a fogyasztók friss termékekkel való kiszolgálásában, másrészt az élelmiszer-feldolgozó (konzerv, hűtő) ipar nyersanyag-beszállító háttereként tölt be nélkülözhetetlen szerepet. Az agrárszektor e szegmensében is kiemelt cél a piac- és versenyképesség javítása, a gazdálkodók jövedelemtermelő képességének erősítése. Ezért a 2021. évben a Vidékfejlesztési Program (VP) keretében több pályázati kiírás is segíti a kertészeti ágazat fejlesztését. Az ültetvénytelepítés és gyógynövény-termesztés, a gomba előállító üzemek, illetve a kertészeti üzemek megújítását segítő VP-s konstrukciókban összesen mintegy 80 milliárd forintos támogatási összeg elnyerésére nyílik lehetőség. A maximális támogatási hányad az elszámolható költségekhez mérten általában 50, a közép-magyarországi régióban 40 százalékos lehet. A fenti pályázatokon nyertes vállalkozások beruházásainak megvalósításában fontos szerep jut majd a banki finanszírozásnak. A hitelhez jutást ez esetben is az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) intézményi kezességvállalása segíti.

Az AVHGA a VP kertészeti pályázataihoz kapcsolódó banki finanszírozáshoz rendkívül kedvező kezességi feltételekkel tud kapcsolódni, kímélve a vállalkozások által felajánlható ingatlan vagy ingóság fedezeteket. A kertészeti vállalkozások meghatározó célcsoport az

AVHGA kezességnyújtási portfóliójában. Jelenleg közel 3100 kertészeti tevékenységet finanszírozó hitelügylet mögött áll AVHGA kezesség. A kezességgel biztosított hitelösszeg pedig meghaladja a 35 milliárd forintot. Az AVHGA folyamatosan segíti a kertészeti ágazatot mind a kedvezményes hitelek, vagy támogatás-előfinanszírozó hitelek igénybevétele, mind a támogatásokhoz kapcsolódó önerő biztosítása esetében. Kimagasló az AVHGA kezességvállalásának szerepe az ágazatot sújtó vis maior események bekövetkeztékor, hiszen amikor fagykárt vagy jégkárt szenvedett gazdálkodók számára kedvezményes hitelprogramok kerülnek bevezetésre, az AVHGA kezesség kivétel nélkül segíti az ügyleteket, ezzel is biztosítva a vállalkozások számára a kedvező fedezeti háttérrel.

A kertészeti ágazat AVHGA-nál garantált hitelei jellemzően folyószámla és forgóeszköz hitelek, de a többi mezőgazdasági ágazathoz képest magasabb a beruházási hitelállomány aránya. Miközben az AVHGA teljes kezességállományának regionális eloszlása viszonylag egyenletes, a kertészetekhez kapcsolódó garantált hitelek területi eloszlásában kiemelkedik a két alföldi régió. A gazdálkodási formákat tekintve az egyéni vállalkozókra és az őstermelőkre, családi gazdaságokra jut a legtöbb ügylet. A kisebb ügyletszámú társas cégformában működő vállalkozások jellemzően nagyobb hitelösszegekhez kapnak kezességet.

AZ AVHGA A VP KERTÉSZETI PÁLYÁZATAIHOZ KAPCSOLÓDÓ BANKI FINANSZÍROZÁSHOZ RENDKÍVÜL KEDVEZŐ KEZESSÉGI FELTÉTELEKKEL TUD KAPCSOLÓDNI, KÍMÉLVÉ A VÁLLALKOZÁSOK ÁLTAL FELAJÁNLTATÓ INGATLAN VAGY INGÓSÁG FEDEZETEKET.